

گذر

گزارش ماهانه «اوپک» اعلام کرد

کاهش روزانه ۲۷هزار بشکای تولید نفت ایران

● **تسنیم:** «اوپک» در جدیدترین گزارش خود اعلام کرد تولید نفت ایران در ژوئن ۲۰۱۴ با ۲۷ هزار بشکه در روز کاهش نسبت به ماه قبل از آن مواجه شد و به ۲/۷۳۱میلیون بشکه در روز رسید. سازمان کشورهای صادرکننده نفت در جدیدترین گزارش ماهانه خود اعلام کرد تولید ۱۲ عضو «اوپک» در ماه ژوئن ۲۰۱۴ با ۷۹هزار بشکه در روز کاهش نسبت به ماه قبل از آن مواجه شد و به ۲۹/۷۰۱ میلیون بشکه در روز رسید. چهار عضو «اوپک» در این ماه با کاهش تولید و هفت کشور نیز با افزایش تولید مواجه شده‌اند. تولید نفت قطر نیز بدون تغییر در سطح ۷۲۶هزار بشکه در روز باقی مانده است. ایران در بین کشورهای قرار دارد که در این ماه با کاهش تولید نفت خود مواجه شده‌اند. بر اساس این گزارش که بر پایه آمار منابع ثانویه تهیه شده است تولید نفت ایران در ژوئن ۲۰۱۴ با ۲۷ هزار بشکه در روز کاهش مواجه شد و از ۲/۷۵۸ میلیون بشکه در روز در ماه می ۲۰۱۴ به ۲/۷۳۱ میلیون بشکه در روز در این ماه رسید. تولید نفت ایران در ماه می نسبت به ماه قبل از آن چهارهزار بشکه در روز افزایش یافته بود. آمارهای «اوپک» نشان می‌دهد متوسط تولید نفت ایران در نیمه نخست سال جاری میلادی برابر با ۲/۷۶میلیون بشکه در روز بوده است. تولید نفت ایران در این مدت که توافق هسته‌ای ژنو به اجرا گذاشته شده و در پی آن برخی محدودیت‌های تجاری علیه ایران لغو شده است نسبت به سامهه چهارم ۲۰۱۴ حدود ۸۰هزار بشکه در روز افزایش داشته است.

ادامه از صفحه اول

مسیرهای رشد اقتصادی

نگاه فرهنگ‌محور در توضیح چرایی تفاوت سطح رفاه میان جوامع اما نمی‌تواند یک توضیح‌دهنده نهایی تلقی شود. از آنجا که انسان‌ها در «کل» و در «مجموع» به‌طور ذاتی خودخواه نبوده‌و وضعیت زندگی و برخورداری از رفاه بیشتر هستند، علی‌الاصول، وقتی عاملی را در تعارض جدی با این وضعیت می‌یابند، آن را تغییر می‌دهند، حتی اگر این تغییر در ذهن و منزلت‌های درون آن باشد. یادگیری در طول زمان و در مواجهه با پدیده‌ها، خودبه‌خود و در نسل‌های متواتر چنین نتیجه‌ای را عاید خواهد کرد. بنابراین نمی‌توان فرهنگ را به‌عنوان عامل اصلی توضیح‌دهنده شناخت، هرچند که در بازه‌های زمانی کوتاه‌تر، یکی از عوامل توضیح‌دهنده محسوب می‌شود. عجم‌واغلو (۲۰۰۹) از میان عوامل ذکرشده، توضیح تفاوت سطح رفاه میان جوامع را در چارچوب نظریه نوپای «اقتصاد سیاسی» و بر اساس نقش «نهاده‌ها» امکان‌پذیر می‌داند. بر اساس این نگاه، وضعیت خوب یا بد اقتصادی یک جامعه شامل تعادل‌ها و عدم تعادل‌های بزرگ با کوچک اقتصاد آن در هر زمان، در صورتی که منعکس‌کننده حقایق از پایداری در انعکاس آن وضعیت باشد، برآمده از یک «تعادل» اقتصاد سیاسی است. به این معنی که شرایط اقتصادی هر جامعه حاصل انتخاب‌های «اصلی» و «تعیین‌کننده» در مورد مصرف و پس‌انداز، انحصار و رقابت، پیشرفت تکنولوژی، ارتباط با جهان، کار و استراحت، حقوق مالکیت و سایر موارد مشابه است. هر یک از این انتخاب‌ها، بردگان و بازندگانی دارد. به‌عنوان مثال، مسلما در یک اقتصاد که انحصار وجه غالب ساختار بازار آن را تشکیل می‌دهد، تولیدکننده برنده و مصرف‌کننده بازنده است، وجود حاکمیتی از پایداری در نظام تولید انحصاری، بیاتگر «قدرت» باشتی از تولیدکننده در مقابل مصرف‌کننده است. به‌طور مشابه، هر شیوه ارتباط و تعامل یک کشور با کشورهای دیگر، متضمن بردگان و بازندگانی است. پایداری و استمرار در یک شیوه از ارتباط و تعامل، بیاتگر آن است که شیوه‌فندگان از آن وضعیت در موقعیت برتر بایدار (سیاسی) قرار دارند.عجم‌واغلو (۲۰۰۹) مبتنی بر تعریف دادگلس نور از نهاده، به معنی قواعد بازی «میان» انسان‌ها که تعیین‌کننده «انگیزه» فعالیت آنهاست، دو دسته نهاد را از یکدیگر متمایز می‌کند: نهادهای اقتصادی و نهادهای سیاسی. نهادهای اقتصادی، تعیین‌کننده انحصار و رقابت، حقوق کارگر و کارفرما، حقوق قراردادی و… هستند. ترتیبی که به لحاظ حقوقی امکان شکل‌گیری انحصارات را فراهم کرده با آنها را از بین می‌برد، در زمان نهادهای اقتصادی قرار می‌گیرد. نهادهای اقتصادی پشتیبانی‌کننده از انحصار، هزینه ورود را برای رقبای بالقوه بالا می‌برند و هزینه شکایات موثر مصرف‌کننده را افزایش می‌دهند. براساس این رویکرد، هر وضعیت اقتصادی، منعکس‌کننده یک الگوی مشخص از توزیع مواهب است که در آن، برنده و بازنده دارای آرایشی «آرایش‌تعیریف‌شده»است. از آنجا که این آرایش از توزیع مواهب نمی‌تواند به‌طور تصادفی اتفاق بیفتد، این نهادهای سیاسی هستند که بردگان و بازندگان نهایی را «تعیین» و «تضمین» می‌کنند. بنابراین نوع نظام سیاسی، نوع کارکرد نهادهای اقتصادی را تعیین می‌کند و نمی‌توان در چارچوب یک نظام سیاسی که اقتصاد اقتصادی متناظر با آن به‌طور تفکیک‌ناپذیر از یکدیگر تعریف شده، قواعد اقتصادی‌ناخواهان را که میهمانی ناخوانده و غیرقابل قبول است، نصب کرد. عجم واغلو و رابینسون (۲۰۱۰)، در کتاب ریشه‌های اقتصادی دموکراسی و دیکتاتوری، کارکرد درجه اول نهادهای سیاسی را «بازتوزیع» می‌دانند. آنها معتقدند که مصرف‌کننده در نظام رقابتی، از حداکثر رفاه برخوردار است و تولیدکننده انحصاری در شرایط رقابت، به بالاترین سطح رفاه دست پیدا می‌کند. از طرف دیگر پروضح است که تعداد مصرف‌کنندگان بسیار بیشتر از تعداد تولیدکنندگان انحصاری است. پس مصرف‌کننده ترجیح می‌دهد اجازه شکل‌گیری انحصار داده نشود.

ادامه در صفحه ۷

اقتصاد

روابط تجاری جدید تهران و پکن در گفت‌وگو با مجیدرضا حریری:

چین تنها انتخاب ایران بود

چینی‌ها دریافته‌اند میز بازی حالا تغییر کرده و رقبای دیگری نیز دور این میز نشستند

فرهاد گنجی، مدیرعامل شرکت پتروشیمی پارس

کشورهای درجه‌سوم محسوب می‌شد و ما با آنها شروع به همکاری کردیم، می‌توانستیم به گونه‌ای در این مسیر گام برداریم که نتیجه شرکت ما با آنها در سال‌های خوشی و ناخوشی لاقل به کام ما تلخ نباشد اما ایران در مناسبات خود با چین محکم‌کاری نکرد و حال امروز که این کشور در اقتصاد جهان جزو برترین‌ها شده است، همان رفتاری را با ما دارند که با دیگر مشتریان خود می‌توانند داشته باشند. نباید ایراد و خرده به رفتار چینی‌ها گرفت اما ما باید با اندیشه و تفکر آینده مناسبات خود با چین را ترسیم می‌کردیم.

نبیاد فراموش کرد که چین در سایه ورود به بازار ایران و تعامل با ایران به صنعت متروسازی گام گذاشت و آنها در

ایران متروسازی را فراگرفتند. این ما بودیم که چینی‌ها را در دنیا به جرگه کشورهای سازنده نیروگاه وارد کردیم در حالی که تا پیش از آن، این کشور هیچ کارخانه یا سلفقاهی در این زمینه نداشت که در کشوری خارج از چین نیروگاه ساخته باشد. در فولادسازی نیز همین‌طور؛ چینی‌ها ورود به صنعت فولادسازی را مدیون ایران هستند.

پس اگر ایران از ابتدای آغاز همکاری‌های اقتصادی و تجاری با چین به گونه‌ای رفتار می‌کرد که در این رابطه شرایط برد- برد حاکم شود و چین مجبور می‌شد که سهم ایران را از این همکاری لحاظ کند، قطعاً امروز نوع روابط به شکل دیگری می‌بود و ما می‌توانستیم حتی در شرایط تحریم از تعامل با چین و پیوندش با اقتصاد جهان، منافع گسترده‌ای برای کشور به دست آوریم.

■ اما با وجود تاکید شما بر شکل و قالبی که همکاری اقتصادی ایران با چین باید به خود می‌گرفت، همواره یک نگرانی ویژه از تعامل با این کشور وجود داشته است که آن را در مفهوم «ضد چینی» خلاصه می‌کنیم. این نوع نگاه به مناسبات اقتصادی ایران و چین حتی طی چند سال اخیر منفی‌تر نیز شده و به نوع معامله نفتی میان دو کشور و همچنین مرادوات پولی و مالی سرایت پیدا کرده است. با این وجود آیا می‌توان چنین را وزنه‌ای قابل اطمینان برای پیوند اقتصاد ایران به جهان به حساب آورد؟

تبلیغات منفی برضد چین همواره در جامعه ایران وجود داشته و به نظر من بخش عمده‌ای از پیدایش این ذهنیت نیز سیاسی است که دلیل آن را باید در خوب تبیین‌شدن شرایط برای مردم جستجو کرد. حتی فراتر از این هم می‌توان رفت و اینکه در دوران تشدید اختلافات ایران و غرب، سهم عمده‌ای از بازار ایران را چینی‌ها تصاحب کردند و حتماً در این دوران شرکت‌های غربی به جا خود چینی در ایران دامن می‌زدحاند.

تا هنگامی که قصد بازگشت به بازار ایران را کردند نتوانند سهم خود را بازپس گیرند. اما نگرانی جدی‌تر این است که جود ضعیف چینی حاکم بر جامعه در ذهن مسوولان نیز قوام و شکل گرفته باشد و این اتفاق منجر به رفتار و تصمیمات غلط مبنی بر فراموش کردن چین به عنوان دومین اقتصاد بزرگ دنیا و اولین تاجر بزرگ دنیا نزد سیاست‌گذاران و دولتمردان ما شود. در نتیجه استراتژی تعاملات آتی ایران با چین با این رویکرد و واقعیت باید تنظیم شود که چین امروز به قطب اقتصادی و صنعتی در جهان تبدیل شده است. ضمن آنکه ما باید نگاه قدرشناسانه به این کشور داشته باشیم چرا که در بحبوحه تحریم‌ها، این چینی‌ها بودند که کنار ایران ماندند. بنابراین با حفظ منافع ملی می‌توان به سمت تعریف جدیدی از مناسبات اقتصادی ایران و چین حرکت کرد.

■ این تعریف و ساختار جدید چگونه باید باشد که به برد ایران در همکاری‌های مشترک ختم شود؟

پیش از هر اقدامی باید به چینی‌ها این اطمینان را بدهیم که قرار نیست در صورت عادی‌سازی روابط با غرب، آنها را از سبب شرکای تجاری خود حذف کنیم یا مناسبات اقتصادی با این کشور را کاهش دهیم. در طرف دیگر، چینی‌ها نیز باید بفهمند که شرایط ایران تغییر کرده و ما دیگر مانند چندسال اخیر دست‌وپا بسته نیستیم. خوشبختانه به دنبال اتفاقاتی که طی یکسال اخیر در عرصه مناسبات بین‌المللی ایران رخ داده، چین متوجه شده که جاده یک‌طرفه همکاری‌های اقتصادی

با ایران به سنگلاخ رسیده است و شرکت‌های اروپایی و آمریکایی نیز به سمت تجارت با ما سوق پیدا کرده‌اند.

بنابراین چینی‌ها باید مزیت‌های خود را در تعاملات اقتصادی با ایران نشان دهند و بتوانند به کشورهای دیگر رقابت کنند. آنها دریافته‌اند میز بازی حالا تغییر کرده است و رقبای دیگری نیز دور این میز نشستند.

از طرف دیگر ما نیز باید به فکرگرفتن امتیازهای تازه‌ای از این تعامل باشیم و راهمی را که تاکنون در مناسبات تجاری و اقتصادی با چین رفته‌ایم، فراموش کنیم و سیاستی را در پیش بگیریم که جدای از خرید صرف کالا و فروش نفت و پتروشیمی باشد.

این البته پیش‌بینی شخصی است و به نظر من تا پنج‌سال آینده صنعت خودرو جهان تحت تاثیر صنعت خودروسازی چین قرار خواهد گرفت.

حالا اگر قرار است با خودروسازان چینی وارد مذاکرات جدید شویم

و تعریف تازه‌ای از این روابط داشته باشیم،

اولا چین را باید متقاعد کنیم که در حال حاضر آنها حرف آخر را

در صنعت خودرو جهان نمی‌زنند و این ما هستیم که به آنها کمک می‌کنیم تا بخشی از بازارهای دنیا را در اختیار بگیرند. دوم آنکه ما به هر اندازه که بتوانیم با صنعت خودروسازی چین مشارکت داشته باشیم، می‌توانیم در

بازار بزرگی که در آینده به وجود خواهد آمد سهم قابل توجهی به نفع کشور برداشت کنیم،

با این شرط که از هم‌اکنون خط و مرزهای خود را با چین مشخص کنیم و

خریدار صرف خودرو از این کشور نباشیم و در نهایت اینکه

چین با ما تمرین خودروسازی کند و در آخر سهم بازار دنیا را از این صنعت به ما بدهد.

■ اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین چگونه نقش خود را در تعامل اقتصادی دو کشور ایفا کرده است؟ با توجه به اینکه هدف از این تعامل، برد یک‌طرفه و یکجانبه به نفع اقتصاد چین نیست.

بخش خصوصی درگیر در تجارت و همکاری‌های اقتصادی با چین و به‌طور مشخص اتاق بازرگانی ایران و چین، همواره سعی کرده در دو جبهه اقداماتی در جهت منفعت اقتصادی ایران داشته باشد. یک بخش از رویکردها و اقدامات داخلی این اتاق، تقویت بدنه فعالان اقتصادی است که با چنین تجارت می‌کنند که این مهم

با برگرزی همایش‌ها و دوره‌های آموزشی انجام شده و در حال انجام است. بخش دیگر، ارائه مشورت‌های سازنده به مسوولان دولتی برای تعامل بهتر با چین است و سعی کرده‌ایم به واسطه تعاملاتی که با تاجر و بخش خصوصی و حتی دولتمردان چین داریم، بهترین شیوه همکاری‌ها را

به مسوولان در میان بگذاریم. در این زمینه بیان یک نمونه خالی از لطف نیست: در ابتدای روی کار آمدن دولت نهم، ما در اتاق مشترک ایران و چین این پیش‌بینی را کردیم که قرار است کشور تحریم بشود و احتمال یک تحریم اقتصادی را می‌دادیم. پیش‌بینی خارق‌العاده‌ای نیز نبود چرا که تمام کسانی که فعالیت اقتصادی داشتند و از نزدیک با طرف‌های تجاری خود در ارتباط بودند، به این پیش‌بینی واقف بودند. در آن زمان طرح‌هایی را برای آمادگی در برابر تحریم‌ها به دولت و بانک مرکزی ارائه دادیم و

امکاناتی را در چین شناسایی کردیم که ایران می‌توانست از

ایران را تحریم کنند. حتی اسداله مسگرآبادی رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین در یکی از جلسات اتاق بازرگانی

تهران به این نکته اشاره کرد که حاضر است در همکاری با فعالان اقتصادی اقدام به خرید سهام برخی بانک‌های

چینی کنند. متأسفانه اینگونه راهکارها از سوی دولتمردان وقت نادیده گرفته شد و راه به جایی نبرد.

■ در مورد بلوک‌شدن پول فروش نفت ایران در چین چه اتفاقی افتاد؟

پول ایران در هیچ دورای در بانک‌های چینی بلوکه نشده است. در واقع نبود سیستم بانکی مناسب از سوی ایران و تحریم آن، منجر به این شد که نتوانیم پول حاصل از فروش نفت را از کشورهای خریدار دریافت کنیم. اتفاقاً

در تنها کشوری که ایران تاولست در زمان تحریم بخشی از این پول را جابه‌جا کند، چین بود. روال نیز به این صورت

بود که پول را از بانک‌های چین خارج و از طریق آن در اروپا کالاهای موردنیاز خود را خریداری می‌کردیم. به‌طور

مشخص، الی‌سی‌های واردات دارو و غذا را از کشورهای

اروپایی و آمریکای شمالی از طریق پول‌هایی که در بانک‌های چین داشتیم پرداخت می‌کردیم و محدودیتی

نیز در این زمینه نبود. در کشور چین نیز در مقابل پول

حاصل از فروش نفت و نیز صادرات به این کشور، هم کالا

وارد کشور می‌شد و هم آنکه بخشی از آن را برای رفع

مایحتاج داخلی در دیگر کشورها خرج می‌کردیم. چینی‌ها

نیز بارها اعلام کرده بودند که ایران منعی برای برداشت

این پول ندارد و تنها مشکل در این مسیر، ناتوانی سیستم

بانکی ایران در جهان بود.

خبر

سقوط تولید نفت ایران به پایین‌ترین سطح ۸ساله

● **ایسنه:** تولید نفت کشور در سال ۹۱ به پایین‌ترین میزان خود در هشت سال اخیر رسیده است. میزان تولید نفت خام کشور در سال ۹۱ حدود یک میلیارد و ۴۰۰میلیون و ۶۰۰هزار بشکه (۱۰۴/۶میلیون بشکه) بوده که از این میزان ۴۵میلیون و ۶۰۰هزار بشکه به عنوان خوراک در پالایشگاه‌های داخلی به مصرف رسیده و ۴۱۳میلیون و ۵۰۰هزار بشکه به‌طور مستقیم صادر شده است. بر این اساس تولید نفت خام در سال ۹۱ نسبت به سال ۹۰ از کاهش ۳۷/۲درصدی برخوردار شده که یکی از دلایل اصلی آن عدم سرمایه‌گذاری لازم جهت اکتشاف و تولید نفت بوده است؛ زیرا سازمان هدفمندی یارانه‌ها جهت اجرای طرح خود از بودجه شرکت ملی پالایش و پخش و شرکت ملی گاز استفاده کرده و این شرکت‌ها را با مولفاتی در تأمین منابع مواجه کرده است. ادامه تشدید تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران و محدودیت‌های حمل و نقل دریایی را می‌توان از دیگر دلایل افت تولید نفت برشمرد.

ایران قیمت انواع نفت خود را در بازار آسیا کاهش داد

● **تسنیم:** ایران قیمت انواع نفت خود را در بازار آسیا برای تحویل در ماه آگوست از ۲۰ تا ۳۰سنت کاهش داد. به گزارش رویترز، ایران قیمت فروش رسمی نفت خام سبک خود برای تحویل در ماه آگوست به مشتریان آسیایی را ۲۰سنت کاهش داد. بر این اساس قیمت نفت سبک ایران دولادو و ۳۰سنت بالاتر از متوسط قیمت نفت عمان ادوینی تعیین شده است. قیمت نفت سبک ایران برای تحویل در ماه جولای دولادو و ۵سنت بالاتر از قیمت نفت عمان ادوینی بود.

برنامه دولت برای شکستن قیمت پتروشیمی در بورس

● **مهر:** مجتبی خسروناج، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه افزایش عرضه ناشی از تغییر نرخ ارز محصولات پتروشیمی به زودی قیمت محصولات پتروشیمی را در بورس خواهد شکست، گفت: دولت به‌زودی مولع صادرات پتروشیمی را برمی‌دارد.

عرضه گوشت برزیلی با برند ایرانی

● **تسنیم:** در حالی فروش گوشت یخ‌زده و ذخیره‌سازی‌شده برزیلی در بسته‌بندی و با برند ایرانی در سطح شهر دیده شده که ملکی رییس اتحادیه فروشندگان گوشت گوسفندی با غیراقتصادی خواندن این اقدام می‌گوید؛ شاید دلایلش پایان تاریخ مصرف باشد. وی با اشاره به اینکه هر کیلو گوشت برزیلی یخ‌زده در سطح شهر ۱۸هزار تا ۱۹هزار تومان قیمت دارد، تاکید کرد: احتمال می‌رود تغییر بسته‌بندی گوشت برزیلی به بسته‌بندی ایرانی به دلیل پایان یافتن تاریخ مصرف آن است تا در بسته‌بندی جدید تاریخ مصرف جدیدی لحاظ شود.

موضع‌گیری نفتی ایران در برابر ادعاهای مقام سعودی

● **تسنیم:** در نبود موافقتنامه تعیین حدود مرز دریایی بین ایران و کویت، عربستان از موافقتنامه دریایی خود برای استخراج مرز این میدان استفاده کرده و به این نتیجه رسیده است که ایران هیچ سهمی در این میدان ندارد. محمدباقر سلیمانی تصریح کرد: تاریخ حرفی درست نیست و هر کسی چنین موضوعی را مطرح کرده سخن بی‌برطی گفته است.

پیگیری جدی بازرینی فرمول شورای رقابت

● **تسنیم:** نادر قاضی‌پور، یک عضو ناظر شورای رقابت با بیان اینکه صحت‌های شیوای مبتنی بر عدم تغییر فرمول قیمت‌گذاری خودرو تا یک سال نامرست است، گفت: اعضای کمیسیون صنایع بازرینی فرمول را به جد دنبال می‌کنند.

تشکیل کمیته و صول مطالبات معوق

● **تسنیم:** مدیرعامل بانک ملی از تشکیل کمیته ویژه وصول مطالبات معوق با حضور نمایندگان سه قوه خبر داد.

طلا و سکه *	قیمت
طرح جدید	۹۵۶۰۰۰
طرح قدیم	۹۵۳۰۰۰
نیم	۴۷۸۰۰۰
ربع	۲۶۶۰۰۰
گرمی	۱۷۷۰۰۰
گرم ۱۸ عیار	۹۷۵۰۰
اونس * (دلار)	۱۳۳۰
قیمت انواع سکه و طلا در بازار رسمی	
قیمت در ساعت ۱۸	
ارز *	قیمت(تومان)
دلار آمریکا	۳۱۱۰
یورو	۴۲۵۰
پوند	۵۳۳۰
درهم	۸۵۰
نرخ انواع ارز در صرافی‌های مجاز تهران	